

Obsah.

A. Oddíl první.

Úvodní pojmy.

	Str.
§ 1. Subjekt a objekt poznání	11
§ 2. Idealita veškerého poznání	11
§ 3. Objekt reálný a objekt myšlenkový	11
§ 4. Představy a pojmy	12
§ 5. Předmět a jeho vlastnosti	12
§ 6. Kvalita a kvantita. Polarisace kvalit	13
§ 7. Různost kvalit jest založena různým způsobem pozorování	14
§ 8. Kvalita a hodnota	14
§ 9. Pozorování a pochopení. Racionalita	15

B. Oddíl druhý.

O vědě a vědách.

§ 1. Vědy o formách lidského myšlení a vědy empirické	19
§ 2. Co rozčleňuje vědy empirické	20
§ 3. Základní rozdíl v kvalitách a ve způsobu pozorování:	
a) Vlastnosti přirozené	20
b) Vlastnosti vztahové	21
§ 4. Rozdíly kvalit vztahových. Postuláty a normy	22
§ 5. Každému způsobu pozorování zjevů odpovídá určitý způsob jejich pochopení:	
a) Kausalita zjevů přirozených	23
b) Teleologie zjevů chtěných	23
c) Logický důvod toho, co býti má	24
§ 6. Souvislost všech tří způsobů pozorování	25
§ 7. Každému způsobu pozorování odpovídá určitý způsob hodnocení:	
a) Hodnocení vlastností přirozených	26
b) Hodnocení kvalit vztahových:	
1. Hodnota pozitivní a negativní	26
2. Hodnota subjektivní a objektivní kvalit účelových	27
c) Metody hodnocení	28
§ 8. Trojdílnost věd empirických	28

§ 9. Pokrok věd ve sjednocení způsobu pozorování:	Str.
a) Očista věd přírodních	29
b) Očista věd normativních	29
c) Vědy teleologické	30
§ 10. Vědy theoretické a praktické:	
a) Hodnocení ve vědě	31
b) Hodnotný úsudek kvalit účelových kriteriem věd theoretických a praktických	32
c) Soustava věd praktických	33

C. Oddíl třetí.

O vědě hospodářské.

§ 1. Předmět vědy hospodářské jest vymezen určitým způsobem pozorování	37
§ 2. Snahy o vymezení předmětu vědy hospodářské:	
a) Předmět vědy hospodářské se určuje potřebami	37
b) Předmět vědy hospodářské se určuje principem hospodárnosti	38
c) Princip hospodárnosti v pojetí Liefmannově	39
d) Jiné pokusy o určení předmětu vědy hospodářské	40
e) Nezdár při hledání předmětu vědy hospodářské	40
§ 3. Který všeobecný způsob pozorování svědčí vědě hospodářské:	
a) Úvodní metodické poznámky	41
b) Nemožnost normativní konstrukce vědy hospodářské	42
c) Nemožnost hospodářské přírodovědy	43
d) Hospodářská věda jest věda teleologická	44
e) Noetická neujasněnost vědy hospodářské	44
§ 4. Zvláštní způsob pozorování vědy hospodářské:	
a) Úvod	45
b) Třídění postulátů dle subjektů	46
c) Třídění postulátů dle obsahu:	
1. Teleologická soustava pojmů	47
2. Postuláty originární a derivativní	47
3. Postuláty subjektivní a objektivní	48
d) Hospodářský postulát jest nutně originární	49
e) Rozvětvení hospodářských postulátů:	
1. Úvod	50
2. Účinky subjektivní	50
3. Účinky objektivní	51
f) Subjektivní hospodářský postulát	52
g) Objektivní postulát hospodářský	56

§ 5. Soustava hospodářské vědy:	Str.
a) Hospodářská theorie	60
b) Hospodářská praxe vědecká	65
c) Hospodářská historie	68
d) Soustava hospodářské vědy. Rekapitulace	70
e) O umístění finanční vědy zvláště	70
§ 6. Zákony hospodářské theorie:	
a) Zákony formální a materiální	71
b) Zákony induktivní a deduktivní	72
c) Absolutní zákony formální a zákony „přirozené“	72
§ 7. Hospodářství a technika	73

D. Oddíl čtvrtý.

Základní poznatky hospodářské theorie (subjektivistické).

I. Všeobecné pojmy.

§ 1. Východisko	77
§ 2. Subjekt a objekt v hospodářském myšlení	77
§ 3. Hospodářský subjekt nazírá na svůj objekt teleologicky	78
§ 4. Potřeby	79
§ 5. Úkojně prostředky: Hospodářské děje a objekty	81
§ 6. Užitek a škoda. Užitečnost a škodlivost	81
§ 7. Hospodářská hodnota (subjektivní)	82
§ 8. Hospodářské statky	83
§ 9. Hospodářské děje	87
§ 10. Náklad a výnos	90

II. Zákony individuálního hospodaření.

§ 1. Obmezenost úkojných prostředků a její důsledky	92
§ 2. Užitek a náklad absolutní a relativní	92
§ 3. Zákon relativního užitku a relativního nákladu technické jednotky	93
§ 4. Empirický zákon o ubývajícím užitku subjektivním	97
§ 5. Zákon o vyrovnávání relativního užitku a relativního nákladu mezního	97
§ 6. Hranice výroby (výdělku) a spotřeby	101

III. Mechanismus směnného společenství.

§ 1. Metodické předpoklady	103
§ 2. Vznik směny. Zespoločenštění hospodářské činnosti	103

§ 3. Technika směny. Vznik peněz:	Str.
1. Změna povahy statků	104
2. Obtíže naturální směny	105
3. Hledá se statek, jenž by usnadňoval směnu	107
§ 4. Důsledky zavedení peněz	109
§ 5. Schematický obraz směnného společenství v peněžním hospodářství	111
§ 6. Hospodářská rovnováha	112
§ 7. Reálný substrát a číselný výraz hospodářského myšlení	113
§ 8. Směnné a cenové relace	114
§ 9. Směnná hodnota	115
§10. Konstrukce peněžní jednotky (formální teorie peněžní):	
1. Individuální směnná hodnota peněžní jednotky	116
2. Sociální směnná hodnota peněžní jednotky	116
§11. Theorie cenová (současně materiální teorie peněz :	
1. Socialisace trhu	118
2. Vnitřní výsledek socialisace trhu	118
3. Souvislost všech cen	119
4. Obvyklý výklad cen a jeho kritika	120
5. Absolutní hladina cenová a cenové relace	121
6. Co určuje absolutní hladinu cenovou? Vznik peněžních důchodů	122
7. Co určuje směnné relace?	123

IV. Moment časový v hospodářském myšlení.

§ 1. Úvod	128
§ 2. Všeobecný účinek časového momentu	128
§ 3. O úroku zvláště	129
§ 4. Souvislost úroků a cen	130
§ 5. Úrok a správa měny	131